

Høringssvar Meld. St. 10 – Høytflyvende satellitter – jordnære formål

NITO - Norges Ingeniør- og Teknologorganisasjon er Norges største organisasjon for ingeniører og teknologer med bachelor, master og høyere grad, med over 91 000 medlemmer i alle sektorer. NITO har ca. 120 yrkesaktive medlemmer direkte involvert i oppstrøms satellittvirksomhet. I tillegg er svært mange av våre medlemmer involvert i nedstrømsnæringer som benytter seg av satellitter. NITO takker for muligheten til å avgi høringssvar.

Eierskap til satellitter i Norge

NITO merker seg at stortingsmeldingen ikke har utredet en eventuell endring av eierskapet til Norges tre satellittmiljøer. NITO vil framheve at dette er tre små miljøer etter internasjonal målestokk, som besitter høyt spesialisert kompetanse og konkurrerer med hverandre om de samme ressursene. Dette kan medføre usikkerhet om framtida og risiko for å miste konkurransekraft. NITO mener det er viktig å samle og beholde den erfaringen og kompetansen disse tre miljøene utgjør på norske hender. NITO viser til at tidligere satellittselskap eid av Telenor er solgt til et utenlandsk equity fond.

Næringsdepartement er i dag involvert på eiersiden i alle tre satellittselskap. Dette dreier seg om Telenor Satellite AS som eies gjennom statens eierskap i Telenor (53,97%), Kongsberg Satellite Services AS (KSAT) som eies 50% av staten og 50% av Kongsberggruppen AS. Staten eier også Space Norway. Et samlet rommiljø i Norge vil styrke grunnlaget for nedstrøms aktivitet bl.a. på klima- og miljøområdet.

- NITO oppfordrer til at det utredes en felles eierstruktur for de tre selskapene for å legge grunnlaget for en sterk norsk romvirksomhet der man samler ressursene, noe som gir gode utviklingsmuligheter.
- NITO stiller seg positiv til å bidra med synspunkter og innspill i en diskusjon om utvikling av dette området når det kommer en avklaring på politisk nivå om ny eierstruktur.

Utdanning og kompetanse

Et avgjørende virkemiddel for praktisk og effektiv utnyttelse av satellittdata i forvaltning og næringsliv er høy og relevant kompetanse innen satellittvirksomhet. NITO kan ikke se at romstrategien har tiltak knyttet til rekruttering av kompetanse til sektoren. Det er heller ikke tiltak knyttet til kompetanseutvikling, utover forskning. NITO understreker at det er nettopp når sektoren er i en rivende utvikling, at det er stort behov for en arbeidsstokk med kompetanse til å utnytte de nye mulighetene.

Norsk romsektor og utdanningsinstitusjonene må komme på banen for å bidra til rekruttering. I hovedsak gjelder dette tiltak for formalisering av samarbeid, utveksling av ansatte, tilrettelegging for praksis, å sørge for kompetente veiledere samt mulighet til å skrive masteroppgaver. NITO viser til stortingsmelding om arbeidsrelevans i høyere utdanning som utarbeides av Kunnskapsdepartementet. NITO vil også trekke fram samarbeidet vi har med Narom og Norsk romsenter om å arrangere Space day der bl.a. skoleklasser og studenter på høyere utdanning kan delta.

- Det må gis sterkere insentiver til samarbeid mellom utdanningsinstitusjoner og private og offentlige virksomheter innen romvirksomhet. Samarbeidet må være langsiktig og gjensidig forpliktende, og må forankres på toppledernivå.
- Det må tilrettelegges for økt bruk av praksis innen romvirksomhet i utdanningene. Praksisundervisningen må kvalitetssikres, og det må settes av ressurser for å koordinere og ivareta studentene som er i praksis.
- Utdanningsinstitusjonene og Norsk romvirksomhet må legge til rette for mobilitet av kompetanse mellom UH-sektoren og arbeidslivet.
- Samarbeid mellom universiteter/høyskoler og arbeidsgiverne må formaliseres for å sikre praksismuligheter for studenter under utdanning.
- Praksisundervisningen må kvalitetssikres og det må utvikles kvalitetsindikatorer for praksis.
- Regelverket og finansieringssystemet for UH-sektoren må gjennomgås i sin helhet, for å gi bedre rom for innovasjon, utadrettet virksomhet, nye undervisningsformer og livslang læring.

Vennlig hilsen

Trond Markussen
President

Steinar Sørli
Generalsekretær